

Аналізуючи весь опрацьований та досліджений матеріал, без сумніву можна сказати, що поява друкарства в Україні ознаменувала підвищення масово-культурного рівня. Поява друкарень допомогла людям відкрити для себе новий світ та відчутти розумовий розвиток. Головним відкриттям для України став Іван Федоров, що посприяв появі двох найвідоміших українських друкарень: Львівської та Острозької. Щодо пізнішого періоду, то можна відстежити зміни у розвитку друкарства, а саме піднесення, а водночас, і занепад українського друку, адже за часів Гетьманщини книгодрукування розвивалося, спостерігався розквіт не тільки цієї справи, а й культури, науки, освіти, літератури та мистецтва. А от в часи Руїни розвиток друкарства призупинився, адже умови для розвитку були жакливі, а часто і неможливі, що фактично спричинило деякий занепад українського друкарства. Тому українське друкарство розвивалося неоднозначно, переживало і злети, і падіння.

Список використаних джерел

1. Тимошик. М.С. Друкарство // Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко та ін. 2-е вид. випр. і доп. / НАН України; Інститут мовознавства імені О. О. Потебні НАН України; Інститут української мови НАН України. К.: Українська енциклопедія, 2004. 824 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://archive.org/details/UkrMovEnts/page/n163/mode/2up?view=theater>
2. Українці у світі – Степан Дропан. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://web.archive.org/web/20151119072734/http://www.ukrainians_world.org.ua/peoples/cb652ff16fab9bcb/
3. Орос О. Техніко-художні особливості початків українського книгодрукування // Друкарство. 2003. № 2. С. 82-87.
4. Запаско Я., Мацюк О. Львівські стародруки: Книгознавчий нарис / Худож. І.П. Плєсканко. Львів: Каменяр, 1983. 175 с.
5. Запаско Я., Мацюк О., Стасенко В. Початки українського друкарства. Львів: Центр Європи, 2000. 224 с..
6. Ткаченко М. (під псевд. М. Михайленко). Про київські стародруки XVII і початку XVIII ст. (1616-1721 рр.) // Бібліологічні вісті, 1924, № 1-3.

Лапа А. С., здобувач вищої освіти 1 курсу, група ФАМ -201

Науковий керівник – **Колеватов О. О.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

АННА ЯРОСЛАВНА – КОРОЛЕВА ФРАНЦІЇ

Ім'я дочки великого київського князя Ярослава Володимировича Мудрого Анни завжди викликало неабиякий інтерес учених та всіх, хто цікавиться історією Київської Русі. Анна Ярославна відіграла важливу роль в історії Франції, і практично жоден нарис про минуле цієї держави не оминає увагою постать цієї легендарної жінки. Ця загадкова жінка залишила по собі багато таємниць, над розв'язанням яких билися десятки дослідників [1].

Анна Ярославна народилася між 1024 і 1032 роками у граді Кия. «...Я народилася багато століть тому і була дочкою київського князя Ярослава Мудрого. Власне, однією з його доньок, найменшою. Про мене історики сьогодні пишуть десь приблизно так: «Майбутня королева Франції в дитинстві була схожа на янгола. Золотаві кучері, милий пустотливо-бешкетний погляд робили її зовнішність неповторною». Mersi». Прочитуємо

джерела далі: батько виховував дочок як амазонок, тож Анна з дитинства впевнено трималася в сідлі, фехтувала не гірш за братів, не пропускала жодного сезону полювання (у Київській Русі – лови), відзначалася впертістю і силою характеру. Росла вона в часи процвітання Русі. Київ, за прикладом Константинополя, був прикрашений Золотими ворітьми і незрівняним Софійським собором. Ярослав нового покоління грамотних, освічених християн, зібрав багату бібліотеку давньоруських і грецьких книг. Анна була блискуче освічена, володіла грецькою і латиною [2; с. 8].

Отже, Анна зростала в культурній атмосфері держави, що на той час вважалася однією з наймогутніших і найрозвиненіших у світі. Приватні вчителі навчали князівну грамоті, історії, іноземним мовам, співам, малюванню, правилам етикету. Можна припустити, що вибір французького короля Генріха I, який просив руки Анни Ярославни, був зумовлений не лише політичними міркуваннями: слава про красу й розум руської князівни линула по всій Європі, дійшовши й до Франції [3].

Коли дочка виросла, великий князь став обирати для неї гідну партію. Ярослав був мудрим політиком і хотів за допомогою шлюбів власних дітей з європейськими монархами укріпити зовнішньополітичні зв'язки. Довго вагався князь, та французький король Генріх I своєю наполегливістю виборов згоду на шлюб із Анною.

На жаль, до цього часу не встановлено точну дату народження Анни Ярославни. 1028 рік є найбільш імовірним, бо це час між народженням її братів Святослава і Всеволода. Французькі автори, які повідомляють, що Анні було 22 роки, коли вона приїхала до Франції, також підтверджують цей рік [3].

У 1043 році до Анни посватався овдовілий король Німеччини Генріх III Чорний із Салічної династії, однак віддав перевагу Агнес де Пуатьє, дочці герцога Аквітанії Вільгельма V. У 1044 році овдовів 36-річний король франків Генріх I Капетінг. Ярослав Мудрий відмовив сватам. Не хотів віддавати свого мізинчика в далеку не дуже могутню країну за немолодого бездітного короля-удівця. У 1048 році до Києва вдруге прибуло французьке посольство з багатими дарами на чолі з єпископом Шалона Роджером III із роду графів Намюрських. Єпископ Роже був послом короля Генріха I в Римі, в Нормандії, у германського імператора, був талановитим дипломатом [4].

Мабуть жодна французька королева не викликала у вітчизняних дослідників такого жвавого зацікавлення, як Анна, дружина короля Генріха I та мати його наступника й спадкоємця Філіпа I, що певний час правила Французьким королівством за малолітства сина після смерті чоловіка. Це не дивно, якщо врахувати ту обставину, що вона єдина королева Франції, яка народилася в Києві, та й взагалі на терені сучасної України.

Швидко чи ні, а лише по весні 1049 року французи побачили кортеж, на чолі якого їхала золотоволоса красуня, київська княжна Анна Ярославна. Анна, як і будь-яка дівчина, мріяла про чарівного принца і казкову країну, в якій вони будуть жити і правити. Та, нажаль, її чоловіком став доволі не молодий король Франції, перша дружина якого померла, і політичне становище його було доволі не стабільним. Шлюб із руською князівною мав укріпити його положення та надати підтримку могутньої держави.

На Святу Трійцю, 19 травня 1051 року, в кафедральному Реймському соборі вона вийшла заміж за Генріха I. Струнка блакитноока білявка під шлюбним контрактом підписала «Анна Рїна» (королева Анна), Генріх поставив лише хрестик [4].

Уривок із листа Анни до батька: у яку варварську країну ти мене послав; тут житла похмурі, церкви потворні і звичаї жадливі... Ти казав, що французи – розумний народ, а вони навіть письма не знають. Показала книжку королю. Він поморщився гидливо і каже: «Я не священник, щоб стільки читати! У нас в Європі жоден король читати не вміє» [5].

Невдовзі Анна коронувалась на престол Франції, це була перша королева Франції, яка коронувалась у соборі Реймса. З того часу всі французькі королі присягалися на Євангелії, привезеному Анною з Києва. Щодня вона засинала з думкою, що завтра ж утече з цієї похмурої та брудної країни, але щоранку просиналась і мусила виконувати роль, яку поклали на неї батько та доля. Тому королева вирішила виправити ситуацію та почала навчати грамоті короля та придворних, а також змусила їх користуватися виделками. Мудрість та дипломатичні якості, яким навчали її вдома, дозволили Анні завоювати прихильність не тільки французів, а й навіть Папи Римського Миколи II.

23 травня 1052 року Анна народила первістка, королева дала синові грецьке ім'я Пилип. Через два роки сповила дочку Емму, у 1055 році – Роберта та Гуго у 1057-у. Королева народила здорових дітей, займалася їхнім вихованням, освітою. Як королева, Анна супроводжувала чоловіка під час поїздок країною, опікувалася церквами і монастирями, була членом королівської ради й багато документів містять її особистий підпис або згадку про неї на королівських указах у формі «Зі згоди моєї дружини Анни» чи «У присутності королеви Анни».

Оскільки щасливим шлюб не став, тому Анна Ярославна мала коханця – графа Рауля де Валуа. Оскільки кохання Анни та Рауля було щирим, оточення захлинулося від заздрощів, а римський папа написав королеві листа з проханням поберегти короля [4].

Генріх I був досить розумним правителем і дружина допомагала йому у державних справах. Згодом на документах поряд із підписом короля став з'являтися підпис Анни. Обізнаність у державних справах дуже допомогла королеві, коли у 1060 році від серцевого нападу Генріх I Капетинг раптово помер. Ставши вдовою, Анна не стала регентом при малолітньому принці, бо згідно з законом це міг бути тільки найближчий родич чоловічої статі. Ця честь випала на долю графа Болдуїна Фландрського, але Анна залишилась поряд з сином Філіпом і підписувала деякі документи разом з ним [5].

Анна залишила сина на волю регента, забрала двох синів і перебралася до королівського замку в Санлісі, поблизу Парижа. Там вона збудувала церкву Сен-Венсан, заснувала монастир Сен-Ремі, у якому й сьогодні стоїть скульптура жінки на повний зріст з написом: «Анна руська, королева французька, засновниця собору 1060 рік». Розповідала королева сином про далекий зелений Київ, про трубадурів, лицарські герці; часом читала власні поезії. Того ж року Рауль де Крепі граф Валуа і Анна обвінчалися в містечку Крепі-ан-Валуа й у коханні прожили 12 років у замку Мондідьє, хоч вчинком королеви був обурений увесь двір.

У 1074 році Анна овдовіла вдруге. Після смерті коханого Анна, у якої були проблеми з дітьми Рауля від першого шлюбу, повернулася до королівського двору свого сина Філіпа.

Дата і місце її смерті невідомі, а остання згадка про Анну датується 1075 роком. Припускається, що саме цього року вона померла. В історії Європи Анна Ярославна залишилась як прабабця майже 30 французьких королів.

Отже, на мою думку, Анна Ярославна гордість нашої Батьківщини. Мене дуже вражає її мужність, те як вона пройшла всі свої нелегкі життєві випробування. Анна Ярославна не тільки гордість України, а ще й Франції. Я дуже пишаюся своєю землячкою.

Список використаних джерел

1. https://shron1.chtyvo.org.ua/Luniak_Yevhen/Anna_Ruska__koroleva_Frantsii_v_svitli_istorichnykh_dzherel.pdf
2. Анна Київська: роман / Валентин Чемерис; худож.-оформлювач Л.П.Вировець. Харків: Фоліо, 2016. 220 с.
3. https://iino.knuba.edu.ua/images/docs/Atestacija_Ukr/text_1.pdf

4. <https://www.spnews.pp.ua/tsikavi-fakty-pro-annu-iaroslavnu/>

5. <https://myukraine.org.ua/anna-yaroslavna/>

Немчик В. В., здобувачка вищої освіти 1 курсу, група МР-201

Науковий керівник – **Колєватов О. О.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СУЧАСНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ

Сьогодні молодь знаходиться в авангарді суспільного прогресу. Неможливо собі уявити не лише політичного, але й економічного і культурного життя в ХХІ столітті поза молодіжним ракурсом. Молодь завжди гостро реагує на соціальні та політичні процеси і, як не парадоксально, є першою жертвою цих перетворень.

Зараз ми можемо констатувати, що молодіжні рухи стали практичними засобами самореалізації багатьох молодих поколінь. Вони є засобами, що відкривають канали зв'язку, комунікації в середовищі одного покоління, виявляючи та репрезентуючи його інтереси перед суспільством в цілому.

Тому дослідження процесу становлення сучасного молодіжного руху в його організованій формі є дуже актуальним питанням суспільної науки. Особливо актуальним є вивчення в країнах перехідного періоду, зокрема в Україні.

Молодіжний рух – боротьба молоді за задоволення її соціально-економічних і політичних вимог, а також її участь у загальнополітичній боротьбі. У молодіжному русі існують різні напрямки, що відбивають соціальну структуру суспільства; кожне з напрямків пов'язано з інтересами визначених класів і соціальних груп.

Молодіжними організаціями вважаються громадські організації, що складаються з людей віком до 35 років, але одна третина з них може бути старше за 35 років (Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації»). В Україні існує 224 національні молодіжні організації та 27 дитячих. На центральному рівні в Україні існує два органи виконавчої влади, відповідальні за питання молоді. Функції одного з них полягають у формуванні молодіжної політики та носять політичний характер, інший орган влади відповідає за реалізацію молодіжної політики. На «політичному рівні» основним суб'єктом виступає Міністерство молоді та спорту України (ММС). На національному рівні у структурі Верховної Ради України також існує Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму. На обласному рівні за молодіжну політику відповідають, як правило, великі управління, як, наприклад, управління з питань сім'ї, молоді та спорту чи головні управління у справах сім'ї та молоді. На обласному рівні також створено консультативні органи. Наприклад, у Чернігові працює Координаційна рада з питань молодіжної політики та Громадська рада, в роботі якої беруть участь молодіжні організації [1].

Головним аспектом молодіжної політики в Україні в наступні 5 років є її інституціоналізація. За цей період має відбутися становлення молодіжного руху: українські молодіжні організації мають вийти на європейський показник охоплення молоді в 40–50%. Зараз цей показник дорівнює лише біля 5%. Іншим важливим аспектом є розвиток інфраструктури. Ключовим моментом є створення Українського молодіжного фонду (УМФ) [2].

Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016-2020 рр.: формування громадянської позиції і національно-патріотичне виховання, здоровий спосіб